

Han kör i jordbruket med Arvikas första brandbil

Från
Arvika Nyheter
mars 1976

Axel Persson, Backarna, Bogen, har en raritet i sitt garage. Här står en gammal T-ford lastbil modell 1922. Den var Arvikas första brandbil, men i dag kör Axel omkring med den i jordbruket efter att ha byggt nytt flak till bilen. Motorer och bilar har alltid intresserat Axel Persson och han tog körkort i december 1919. Han berättar att han då gick på en körskola i Sunne. Kursen pågick i tre veckor och det kostade 200 kronor, då ingick också uppkörningen i priset.

— Vi körde inte varje dag eftersom vi också hade verkstadskurser där vi fick lära oss allt om bilen och hur en motor såg ut. Det gällde att lära sig så att man kunde klara enklare reparationer själv och så att man kunde byta däck. Byta däck på de gamla T-fordarna var en omfattande procedur, säger han.

På kvällarna höll man till i en gammal skola uppe i Omberg och läste teori.

— De visade motorn i detalj så vi fick en inblick i hur en motor fungerar. Det behövs inte lära sig nu, men förr var det inte heller så gott om bilverkstäder, berättar Axel Persson. Läraren hette Ola Olsson, men kallades aldrig annat än Bil-Ola, en välkänd person i Sunne på den tiden.

Bilen som Axel körde upp på var en Chevrolet.

— Jag blev kuggad, men efter att ha pratat med besiktningssmannen en stund fick jag köra upp på nytt samma dag och då gick det bättre, säger han.

KÖRDE T-FORDAR

Axel Persson har alltid varit intresserad av bilar och motorer och då han hörde rykten i bygden om att det skulle bli svårare att ta körkort i framtiden, gjorde han och en kamrat slag i saken och stack till Sunne. Efter det att han fått sitt körkort började han köra åt olika bilägare. Det började komma ut T-fordar så det var mest sådana han fick köra.

— För det mesta körde jag åt en som hade affär vid Simonstorp i Gräsmark. Han tog till en början alla sina varor från Sunne och hade köpt en lastbil, en T-ford av 1922 års modell. Den lastade inte mer än 800 kilo och det hände att jag fick bära en del säckar uppför backarna på den tiden. Det var 100 kilos säckar jag fick bära på. Det är klart att vi hade överlass ibland. Man ville ju ha med sig så mycket som möjligt, berättar han.

Han berättar att under vintrarna gick det inte att köra. Vägen till Sunne var för dåligt plogad, så handlaren började

ta sina varor från Arvika, men även dit var vägen dåligt plogad. De brukade ta bilen upp till Fredros och där lastade de sedan om till hästföra för vidare transport.

MARKNADSRESOR

Ofta fick han köra till festplatser och då hade de bänkar på flaken så att de som åkte med fick sitta. Det var också vanligt att han fick köra till höstmärknaden i Sunne. En marknad minns han då han fick göra tre turer mellan Sunne och Timbonäs, en sträcka på cirka fem mil. Han fick köra 30 mil innan han själv kunde delta i marknadslivet.

— Folk brukade ställa sig och beundra lastbilen var jag

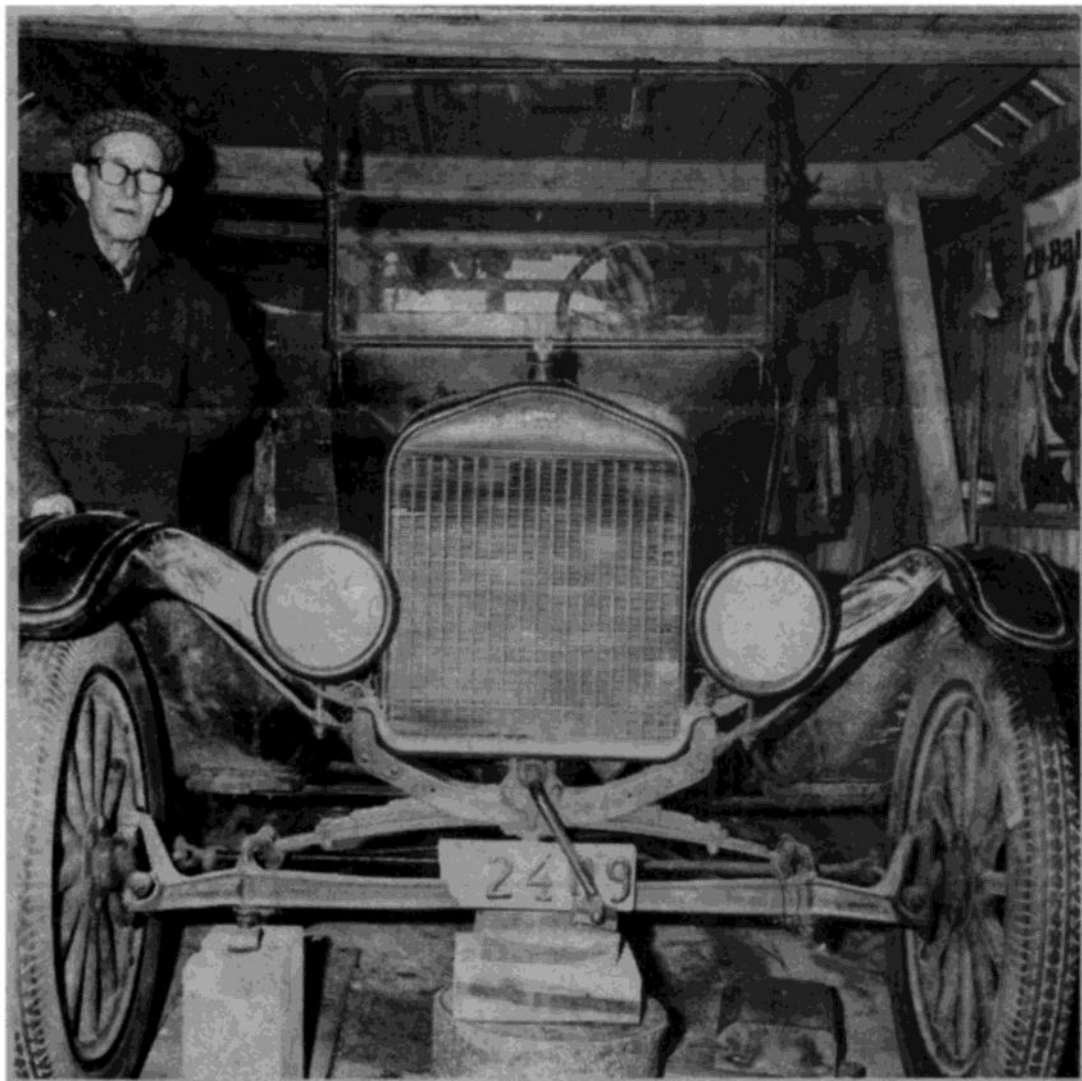
kom för en så stor bil hade man aldrig sett tidigare, säger han.

Bilförarnas förhållanden förr var betydligt värre än de är idag. Vägarna var dåliga, bilarna iskalla och hytterna bestod oftast av tyg som var spänt över järnbågar. Värme saknades och skyffel hörde till utrustningen eftersom man ofta själv fick skotta sig fram genom drivorna. Vägarna var sönderkörda och spåriga eftersom underhållet var miserabel.

— Visst var det roligt många gånger att vara chaufför. Det var ett strå vassare än att vara vanlig knegare, men jag vill inte ha tiden tillbaka, säger Axel Persson.

Reportage:

JANNE
LUNDMAN

Här står Axel Persson vid sin kära gamla T-Ford, som numera används i jordbruket.